

Sygn. akt III AUa 450/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 kwietnia 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Anna Polak
Sędziowie:	SSA Barbara Białecka (spr.) SSO del. Gabriela Horodnicka-Stelmaszczuk
Protokolant:	St. sekr. sąd. Katarzyna Kaźmierczak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19 marca 2019 r. w S.

sprawy W. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o wydanie zaświadczenia o wykreśleniu hipoteki

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 18 czerwca 2018 r., sygn. akt VI U 818/17

oddala apelację.

SSA Barbara Białecka SSA Anna Polak SSO del. Gabriela Horodnicka-

Stelmaszczuk

Sygn. akt III AUa 450/18

UZASADNIENIE

Decyzją nr (...) z dnia 27 kwietnia 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił W. W. wydania zaświadczenia umożliwiającego wykreślenie hipoteki przymusowej zwykłej w kwocie 15 225,28 zł w księdze wieczystej o nr (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Gryficach V Wydział Ksiąg Wieczystych. Organ rentowy wskazał, że Sąd Rejonowy w Gryficach Wydział Ksiąg Wieczystych dokonał w dniu 26 czerwca 2001 r. wpisu hipoteki przymusowej w ww. kwocie w księdze wieczystej o nr Kw (...). Należności objęte wpisem hipotecznym nie zostały spłacone, nie uległy przedawnieniu, nie zostały umorzone, a zatem brak jest podstaw do tego, aby wnioskodawcy wydać oświadczenie umożliwiające wykreślenie hipoteki.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł W. W.. Ubezpieczony podniósł, że przerwanie biegu terminu przedawnienia przez wpisanie hipoteki przymusowej w dniu 26 czerwca 2001 roku, a następnie zawieszenie biegu przedawnienia, przez zawarcie w dniu 22 lutego 2008 roku umowy o rozłożeniu zaległych należności na raty, przy uwzględnieniu niekonstytucyjności art. 24 ust. 5 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych prowadzi do wniosku, że przedmiotowe składki ZUS uległy przedawnieniu najpóźniej z dniem 4 marca 2012 roku.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wskazał, że termin przedawnienia spornych składek został przerwany i wydłużony do 10 lat, licząc od dnia w którym stały się wymagalne oraz zawieszony od dnia zawarcia umowy o raty nr (...) do dnia 30 września 2008 roku. Ponadto w związku z dokonaniem wpisu hipoteki przymusowej należności sporne nie uległy przedawnieniu.

Wyrokiem z 18 czerwca 2018 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu W. W. prawo do wydania przez organ rentowy zaświadczenia o wyrażeniu zgody na wykreślenie hipoteki przymusowej zwykłej w kwocie 15 225,28 zł z księgi wieczystej o numerze (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Gryficach V Wydział Ksiąg Wieczystych.

Podstawę rozstrzygnięcia stanowił następująco ustalony stan faktyczny i rozważania prawne:

Na koncie płatnika W. W. powstało zadłużenie wskutek nieopłacania należnych składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej na ubezpieczenie własne na koncie (...) oraz za zatrudnionych pracowników na koncie (...) za okres od maja 1997 roku do grudnia 1998 roku. Organ rentowy w latach 1997-1998 roku wystawił tytuły egzekucyjne na należności z tytułu składek i dodatkowej opłaty za okres od maja 1997 roku do grudnia 1998 roku. W trakcie prowadzonego przez Urząd Skarbowy w G. postępowania egzekucyjnego zadłużenie z tytułu wyżej wymienionych należności zostało częściowo wyegzekwowane. Dalej pozostawało zadłużenie na koncie osobistym za grudzień 1997 r, od stycznia 1998 r do marca 1998 r i od sierpnia 1998 r do października 1998 r , a na koncie pracowniczym za okres od lipca 1997 r do września 1997 r, za listopad 1997 i od sierpnia 1998 r do października 1998 r objęte postępowaniem egzekucyjnym prowadzonym przez Urząd Skarbowy w P. na podstawie tytułów egzekucyjnych. Tytuły za wyżej wymienione miesiące zostały umorzone na wniosek wierzyciela w związku z udzieleniem układu ratalnego w marcu 1999 roku.

W dniu 27 października 1997 roku na wniosek płatnika Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyraził zgodę na spłatę zadłużenia w układzie ratalnym. Warunki zawartego układu nie zostały przez dłużnika dotrzymane i w związku z tym po zerwaniu w dniu 9 grudnia 1997 roku układu ratalnego wdrożono postępowanie egzekucyjne. W celu wyegzekwowania należności skierowano tytuły do Naczelnika Urzędu Skarbowego w G.. W dniu 14.12.1998 r. w trakcie prowadzonego przez Urząd Skarbowy postępowania egzekucyjnego dłużnik zwrócił się ponownie z wnioskiem o rozłożenie na raty zaległych składek na ubezpieczenie społeczne. W dniu 22 marca 1999 roku ZUS wyraził zgodę na spłatę należności w układzie ratalnym. Koszty egzekucyjne prowadzonego postępowania egzekucyjnego zostały włączone do układu i rozłożone na raty wraz z zaległymi składkami. Do Urzędu Skarbowego w G. skierowano zawiadomienie o zmianie stanu zaległości. Realizację tytułów egzekucyjnych odroczone do dnia 28.02.1999 r. a następnie umorzono. Układ ratalny został zerwany w dniu 05.05.1999 r. z uwagi na nie spełnienie warunków umowy.

W dniu 26 czerwca 2001 roku Sąd Rejonowy w Szczecinie na wniosek (...) Oddziału w S. dokonał wpisu hipoteki przymusowej w kwocie 15.225,28 zł na nieruchomości położonej w M., a stanowiącej własność W. W.. Zadłużenie zabezpieczone wpisem hipoteki przymusowej na ogólną kwotę 15.225,28 złotych obejmowało należności z tytułu składek na koncie osobistym i pracowniczym w łącznej kwocie 7.677,08 złotych, oraz z tytułu odsetek łącznie na obu kontach 7.548,20 złotych. Hipoteka przymusowa zabezpieczała następujące należności występujące :

- na koncie osobistym (...)

a) należność główną za okres od 10/1997-03/1998, 08/1998-12/1998 w tym składki, dodatkowa opłata i koszty egzekucyjne w kwocie 3 838,71 zł

b) odsetki w kwocie 3369,80 zł

razem 7208, 51 zł

- na koncie pracowniczym (...)

a) należność główną za okres od 07/1997- 11/1997, 08/1998-10/1998, 08/1998-12/1998 w tym składki, dodatkowa opłata w kwocie 3838,37 zł

b) odsetki w kwocie 4178,40 zł razem 8016,77 zł.

W okresie od 17.07.2001 roku do 23.07.2007 roku organ rentowy odnotował na koncie osobistym wpłatę w kwocie 130 zł z dnia 17.07.2001 roku i wpłatę w kwocie 425,90 złotych z dnia 18.07.2001 roku za miesiąc grudzień 1998 roku przekazane przez Urząd Skarbowy w G., oraz wpłatę ubezpieczonego w dniu 23.07.2007 roku na kwotę 3043,71 złotych, którą organ rentowy rozliczył na należność główną za miesiące 12/1998, 10/1997, 11/1997, 12/1997 w kwocie 1306,71 zł i na odsetki w kwocie 1737 zł.

W dniu 22 lutego 2008 r. została zawarta kolejna umowa nr (...) pomiędzy ZUS a W. W. o rozłożeniu na raty należności z tytułu składek. Dłużnik uregulował z harmonogramu tylko 6 kolejnych rat, umowa została rozwiązana z uwagi na nieopłacenie dwóch kolejnych rat.

Po rozliczeniu wpłat na koszty egzekucyjne za 12/1998, składki za okres od 10/1997-11/1997, dodatkową opłatę za 12/1997 i odsetki za zwłokę na koncie osobistym ubezpieczonego pozostało wg organu rentowego zadłużenie z tytułu należności głównej w kwocie 2532 zł. Należność ta plus odsetki w kwocie 4157 złotych, co łącznie dawało kwotę 6 689 zł została rozłożona na raty zgodnie z umową nr (...) z dnia 22.02.2008 roku. Na poczet układu ratalnego ubezpieczony wpłacił kwotę 2825 zł, którą organ rentowy rozliczył w ten sposób, że na poczet należności głównych za okresy od 01/1998 - 03/1998 i za 08/1998 oraz opłatę dodatkową za grudzień 1997 zaliczył kwotę 1024 zł, a kwotę 1801 zł na poczet odsetek. Umowa o raty uległa rozwiązaniu w dniu 30.09.2008 roku a na koncie osobistym płatnika według organu rentowego pozostała zaległość z tytułu nieopłaconych składek i dodatkowej opłaty w łącznej kwocie 1508 zł (2532 zł minus 1024 zł). Sąd I instancji ustalił, za jakie okresy i w jakich kwotach według organu rentowego na koncie osobistym płatnika zostały niezapłacone i nie uległy przedawnieniu należności z tytułu składek i opłaty dodatkowej – w kwocie 1508 zł i z tytułu odsetek w kwocie 2528 zł.

Należności dotyczące konta pracowniczego (...), w tym składki i dodatkowa opłata za okres od lipca 1997 roku do listopada 1997 roku, od sierpnia 1998 roku do października 1998 roku, które były zabezpieczone wpisem hipoteki przymusowej zostały rozłożone na raty zgodnie z umową nr (...) z dnia 22.02.2008 r. i wyniosły z tego tytułu kwotę 3838,37 zł plus odsetki w kwocie 7516 zł razem 11354, 37 zł.

Na poczet układu ratalnego dłużnik dokonał wpłat w łącznej kwocie 2 828 zł, które zostały zaksięgowane i rozliczone w ten sposób, że na należności za okres 07/1997, 08/1997 organ rentowy zaliczył kwotę 738 zł, a na odsetki kwotę 2090 zł. Po rozliczeniu wpłat na koncie pracowniczym płatnika zdaniem organu rentowego pozostaje dalej kwota 3 100, 37 zł (3838,37 zł - 738 zł). Sąd Okręgowy ustalił, za jakie okresy, według organu rentowego na koncie pracowniczym płatnika zostały nie zapłacone i nie uległy też przedawnieniu należności z tytułu składek i opłaty dodatkowej - w kwocie 3100, 37 zł i z tytułu odsetek w kwocie 5543 zł.

Sąd I instancji dokonał także ustaleń dotyczących terminów przedawnienia poszczególnych należności, czynności wpływających na przerwanie biegu przedawnienia wierzytelności okresów zawieszenia biegu przedawnienia z tytułu wykonywanych czynności.

W ocenie Sądu Okręgowego, odwołanie płatnika składek okazało się uzasadnione. Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia Sąd I instancji powołał treść przepisów art. 24 ust. 4 do 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. 2017.1778 t.j.). Sąd miał na uwadze, że w związku z tym, iż do dnia 31

grudnia 2002 roku należności za okres od lipca 1997 roku do grudnia 1998 roku na zasadach ogólnych nie przedawniły się, to miał do nich zastosowanie nowy dziesięcioletni termin przedawnienia, który przerwały takie okoliczności: okres prowadzenia postępowania egzekucyjnego i umowa dotycząca układu ratalnego z dnia 22.02.2008 roku. Sąd I instancji miał na uwadze, że obie strony nie kwestionowały okoliczności dotyczących terminów przedawnienia poszczególnych należności na zasadach ogólnych.

Sąd Okręgowy wyjaśnił, że jego zdaniem wykładnia art. 24 ust. 5 ustawy systemowej powinna być przeprowadzona z uwzględnieniem zawartych w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 października 2013 r., sygn. akt SK 40/12 (Dz. U. z 2013 r. poz. 1313) zastrzeżeń konstytucyjnych dotyczących art. 70 § 6 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2002 r. Sąd I instancji wyjaśnił, że w orzecznictwie sądów administracyjnych jednolicie przyjmuje się, że stwierdzona przez Trybunał Konstytucyjny cecha niekonstytucyjności odnosi się także do art. 70 § 8 Ordynacji podatkowej w brzmieniu obowiązującym na dzień ustanowienia hipoteki, to można również w tej sytuacji mówić o oczywistej niezgodności z art. 64 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej także art. 70 § 8 Ordynacji podatkowej w zakresie, o którym mowa w omawianym orzeczeniu Trybunału. Ta oczywistość niezgodności przepisu z Konstytucją RP oraz z uprzednią wypowiedzią Trybunału stanowi wystarczającą przesłankę do odmowy zastosowania przez sąd wyżej wymienionego przepisu. Wobec powyższego również przepis art. 24 ust. 5 ustawy systemowej objęty jest takimi samymi zastrzeżeniami, co do jego konstytucyjności jak uregulowanie zawarte w art. 70 § 8 Ordynacji podatkowej, albowiem brzmi on analogicznie, jak obowiązujący do dnia 31 grudnia 2002 r. art. 70 § 6 Ordynacji podatkowej.

Zdaniem Sądu Okręgowego nie jest dozwolone ani uzależnianie terminu przedawnienia zobowiązań podatkowych od tego, w jaki sposób zostały one zabezpieczone, ani dopuszczenie do sytuacji, w której zobowiązania tak wyodrębnionej kategorii podatników nigdy się nie przedawniają. To stanowisko Sąd wprost odniósł do sytuacji ubezpieczonych, których należności z tytułu składek zostały zabezpieczone hipoteką przymusową. Ustanowienie hipoteki przymusowej na nieruchomości nie wyklucza przedawnienia zobowiązania zabezpieczonego hipoteką, co oznacza, że termin przedawnienia należności składkowych biegnie na zasadach ogólnych. Przy uwzględnieniu oczywistej niekonstytucyjności ww. art. 24 ust. 5 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, jak i okoliczności które wywarły wpływ na bieg terminu przedawnienia zaległych składek Sąd Okręgowy stwierdził, że niewątpliwie sporne składki uległy przedawnieniu. W przeciwieństwie do przedawnienia roszczeń cywilnoprawnych, przedawnienie należności z tytułu składek powoduje wygaśnięcie zobowiązania wobec Zakładu.

Organ rentowy w wywiedzionej od powyższego wyroku apelacji zaskarżył wyrok w całości i podniósł następujące zarzuty:

- naruszenie prawa materialnego, tj. art. 24 ust. 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez jego niezastosowanie i w konsekwencji bezzasadne uznanie, że zaległości składkowe W. W. zabezpieczone hipoteką przymusową zwykłą na rzecz ZUS uległy przedawnieniu, podczas gdy zgodnie z ww. przepisem należności z tytułu składek zabezpieczone hipoteką nie ulegają przedawnieniu;

- naruszenie art. 188 pkt 1 Konstytucji RP oraz art. 33 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed TK, poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na uznaniu przez Sąd I Instancji przepisu art. 24 ust. 5 ustawy systemowej za niezgodny z Konstytucją i tym samym przyjęciu, że ww. przepis nie obowiązuje, w sytuacji gdy, zgodnie z ww. przepisami, jedynym organem uprawnionym do orzekania w przedmiocie zgodności ustaw z Konstytucją RP jest Trybunał Konstytucyjny, który nigdy nie orzekł o niekonstytucyjności art. 24 ust. 5 ustawy systemowej, a więc brak było podstaw do uznania go przez Sąd I instancji za nieobowiązujący i odmowy jego zastosowania;

- naruszenie art. 193 Konstytucji RP w zw. z art. 177 § 1 pkt 3¹ k.p.c. polegające na ich niezastosowaniu i niezwróceniu się przez Sąd I instancji z pytaniem prawnym do TK, pomimo wątpliwości Sądu I instancji co do zgodności art. 24 ust. 5 ustawy systemowej z Konstytucją RP, podczas gdy ww. przepisy nakazują zwrócenie się przez Sąd z pytaniem prawnym oraz zawieszenie postępowania cywilnego do czasu rozstrzygnięcia wątpliwości przez TK, w sytuacji gdy

od odpowiedzi na pytanie prawne zależy rozstrzygnięcie sprawy toczącej się przed sądem, jak to miało miejsce w niniejszej sprawie.

Mając na uwadze powyższe zarzuty, apelujący wniósł o zmianę pkt I sentencji zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie odwołania oraz o zasądzenie na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego przed Sądem I i II instancji, wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu apelujący podkreślił, że jedynym organem uprawnionym do orzekania w przedmiocie zgodności ustaw z Konstytucją RP jest Trybunał Konstytucyjny, który nigdy nie orzekł o niekonstytucyjności art. 24 ust. 5 ustawy systemowej a więc brak było podstaw do uznania go przez Sąd I instancji za nieobowiązujący i odmowy jego zastosowania. Przepis art. 24 ust. 5 ustawy systemowej jest przepisem powszechnie obowiązującym i powinien znaleźć zastosowanie w niniejszej sprawie. Jego zastosowanie powinno prowadzić do uznania, że sporne należności składkowe W. W. nie uległy przedawnieniu, gdyż były zabezpieczone na rzecz ZUS, co z kolei powinno skutkować oddaleniem odwołania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego nie zasługiwała na uwzględnienie.

Ponowna analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a także treści apelacji prowadzi zdaniem Sądu Odwoławczego do wniosku, że zaskarżony wyrok jest prawidłowy. Sąd Apelacyjny w całości podzielił ustalenia, i rozważania zawarte w uzasadnieniu wyroku sądu pierwszej instancji, i przyjął je za własne, co czyni zbytecznym ich ponowne szczegółowe przytaczanie (por. wyrok Sądu Najwyższego z 5 listopada 1998 r., I PKN 339/98, OSNAP 1999/24/776 oraz z 22 lutego 2010 r., I UK 233/09 i z 24 września 2009 r., II PK 58/09).

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie pozostawało, czy należności na rzecz ZUS z tytułu składek, których zarówno istnienie jak i wysokość były bezsporne, uległy przedawnieniu. Apelacja organu rentowego skupiła się na próbie wskazania, że Sąd Okręgowy nie miał prawa oceniać zgodności z Konstytucją RP przepisu art. 24 ust. 5 ustawy systemowej, gdyż leży to wyłącznie w gestii Trybunału Konstytucyjnego. Sąd I instancji zatem nie miał podstaw do stwierdzenia, że przepis ten nie obowiązuje i nie znajduje zastosowania w niniejszej sprawie.

Organ rentowy na zarzut wnioskodawcy, że decyzja obejmuje przedawnione należności składkowe podał jedynie, że należności objęte decyzją nie są przedawnione, albowiem zostały zabezpieczone hipoteką. Takie stanowisko organu rentowego nie jest prawidłowe. W ocenie Sądu Apelacyjnego bowiem nie ma przeszkód, aby ustalić, że należności z tytułu składek zabezpieczone hipoteką uległy przedawnieniu.

Nie ulega wątpliwości, że w prawie ubezpieczeń społecznych kwestia przedawnienia należności z tytułu składek zabezpieczonych hipoteką regulowana jest treścią art. 24 ust. 5 ustawy systemowej. W myśl tego przepisu nie ulegają przedawnieniu należności z tytułu składek zabezpieczone hipoteką lub zastawem, jednakże po upływie terminu przedawnienia należności te mogą być egzekwowane tylko z przedmiotu hipoteki lub zastawu do wysokości zaległych składek i odsetek za zwłokę liczonych do dnia przedawnienia. Tak samo brzmiący art. 70 § 6 o.p. został uznany za niezgodny z Konstytucją, z powołaniem art. 64 ust. 2 Konstytucji, tj. przepisu wyrażającego ochronę prawa własności, wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 października 2013 r., w sprawie SK 40/12. Strona skarżąca zadała zatem pytanie, czy wskutek analogicznie brzmiących przepisów dwóch ustaw, z których jeden został uznany za niekonstytucyjny, za takowy nie powinien zostać uznany również drugi w toku stosowania prawa, bez potrzeby odrębnego orzekania w tej sprawie przez Trybunał Konstytucyjny. Skarżący powołał się na takie właśnie rozstrzygnięcie w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2016 r., V CSK 377/15 oraz idące w tym samym kierunku wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 24 listopada 2016 r., II FSK 2791/14 i z dnia 9 lutego 2017 r., II FSK 3236/16. W wyroku z dnia 20 lutego 2018 r. (sygn.. akt V CSK 230/17, Biul.SN 2018/6/11, OSNC-ZD 2018/4/69) Sąd Najwyższy wyraził pogląd, wedle którego, stosując prokonstytucyjną metodę wykładni przepisów prawa należy przyjąć, że jeżeli tak samo brzmiąca norma prawna występuje w dwóch ustawach o podobnym charakterze, dotyczącym danin publicznych (ustawa - Ordynacja podatkowa i ustawa o systemie

ubezpieczeń społecznych), z których w jednej ustawie została ona uznana przez Trybunał Konstytucyjny za sprzeczną z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej (art. 64 ust. 2), to również norma w drugiej ustawie, co do której nie było postępowania przed Trybunałem może być uznana za niekonstytucyjną. Obie normy stanowią bowiem wyjątki od zasady przedawniania się roszczeń, więc nie ma racjonalnych powodów, dla których jedna z nich miałaby obowiązywać dlatego, że wyrok Trybunału objął tylko drugą z nich i to mając świadomość, że zastrzeżenia Trybunału zawarte w wyroku w sprawie SK 40/12, dotyczącym art. 70 § 6 o.p. można w całości odnieść do art. 24 ust. 5 u.s.u.s. W szczególności chodzi o niemożliwe do akceptowania arbitralne kryterium formy zabezpieczenia wierzytelności, oderwanej od powstania należności z tytułu składek, jako decydujące o nieprzedawnianiu się roszczenia. Nie jest przy tym przekonujące stanowisko, opowiadające się za przeciwnym poglądem, głównie z powodu nie powołania uznanego za niekonstytucyjny art. 70 ust. 6 o.p. w art. 31 u.s.u.s., będącym ogólnym odesłaniem w sprawach nieuregulowanych w tej ustawie do wymienionych w nim przepisów ordynacji podatkowej. Odesłanie to było na chwilę uchwalania tej ustawy zbędne, skoro w obu ustawach znalazły się identycznie brzmiące przepisy.

Powyższy pogląd Sąd Apelacyjny rozpoznający niniejszą sprawę w całości podziela i przyjmuje za własny.

Mając na uwadze powyższe Sąd Apelacyjny kategorycznie podkreśla, że w niniejszej sprawie należności składkowe uległy przedawnieniu, wbrew przeciwnym twierdzeniom organu rentowego. Nie ma przeszkód aby ustalić, że należności z tytułu składek zabezpieczone hipoteką uległy przedawnieniu. Na takim samym stanowisku stoi też Sąd Apelacyjny w Katowicach, który w wyroku z dnia 29 września 2015 r. (III AUa 2392/13) uznał, że ustanowienie hipoteki przymusowej na nieruchomości nie wyklucza przedawnienia zobowiązania zabezpieczonego hipoteką, co oznacza, że termin przedawnienia należności składkowych biegnie na zasadach ogólnych oraz że przepis art. 24 ust. 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 121) należy ocenić jako niezgodny z art. 64 ust. 2 Konstytucji RP, co skutkuje niemożnością jego zastosowania. Art. 24 ust. 5 różnicuje sytuację płatników dotyczącą możliwości przedawnienia składek z uwagi na ustanowienie hipoteki jako zabezpieczenia zaległości składkowych. Z chwilą ustanowienia takiej hipoteki następuje wyłączenie możliwości przedawnienia zobowiązań składkowych, a to oznacza, że będą one mogły być egzekwowane przez nieograniczony czas. W opozycji do tego przepisu pozostaje uregulowanie zawarte w art. 24 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, przewidujące konkretny okres przedawnienia należności z tytułu składek – obecnie 5-letni. W konsekwencji, płatnicy posiadający składniki majątkowe w formie nieruchomości, na których może być ustanowiona hipoteka, pozostają w znacznie gorszej sytuacji w porównaniu z innymi płatnikami składek. Taka sytuacja narusza wprost art. 84 Konstytucji przewidujący, że „każdy jest obowiązany do ponoszenia ciężarów i świadczeń publicznych, w tym podatków, określonych w ustawie”, jak i art. 64 ust. 2 Konstytucji, zgodnie z którym „własność, inne prawa majątkowe oraz prawo dziedziczenia podlegają równej dla wszystkich ochronie prawnej (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 29 września 2015 r., sygn.. akt III AUa 2392/13).

W niniejszej sprawie, mimo zabezpieczenia zaległości składkowych poprzez wpis hipoteki przymusowej na nieruchomości wnioskodawcy, możliwe było uznanie, że należności składkowe, określone zaskarżoną decyzją, uległy przedawnieniu.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację organu rentowego.